

TURİZM ve MANAVGAT İÇİN ACİL ÖNLEMLER RAPORU

03.2016

Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası

03.2016

Sayın Üyemiz;

Sosyo-ekonomik gücü, hareketliliği ve potansiyeli ile Ülkemizin ve Bölgemizin değer üreten şehri Manavgat'ın ekonomisini turizm sektörü şekillendirmekte olup, lokomotif özelliği ile de iktisadi hayata yön ve hayat vermektedir.

Turizm sektörü, 2015 yılını özellikle Rusya'da yaşanan ekonomik kriz nedeniyle turist sayısı ve turizm geliri açısından küçük kayıplarla kapatırken, bu kayıplar 2016 yılının ilk günlerinden itibaren Rusya ile yaşanan 'Uçak Düşürme Krizi' ve Ülkemizde yaşanan 'Terör Saldırıları' ile birlikte artarak devam etmiştir.

Geldiğimiz noktada şekillenen tablo, Ülke ve Bölge turizmimizin yanında, doğal olarak Manavgat turizmimizi de olumsuz etkilemeye başlamıştır. Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün yayınlamış olduğu verilerine göre 2016 yılının ilk ayında Antalya'ya gelen turist sayısı son 10 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Antalya'ya 2016 yılının ilk ayında gelen Rus turist % 81, Alman turist % 16,1 azalmıştır. Toplamda ise % 38,3 düşüş göstermiştir. Bölgemiz rakamlarına yansıyan bu olumsuz görünüm, Antalya'ya gelen yabancı turistlerin yaklaşık % 35'ine hizmet veren 'Turizm Kenti' Manavgat'ı da etkilemeye başlamıştır.

Odamız, her alanda olduğu gibi ekonomimizin can damarı olan turizmdeki gelişmelere, yaşananlara ve sorunlara da kayıtsız kalmamış, sektörün geleceği adına harekete geçmiş, bulunduğu durumun fotoğrafını bilimsel veriler ışığında çekerek rapor haline getirmiştir.

Yayımladığımız bu raporda, bir yandan 'Durum Tespiti' yapılırken, diğer yandan da sektörün sıkıntılı süreçten çıkması, darboğaza girmemesi ve sürdürülebilir bir turizm için çözüm yolları ve öneriler de somut bir şekilde altı çizilerek belirtilmiştir.

13 Şubat 2016 Tarihi'nde Başkent Ankara'da yapılan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Ticaret ve Sanayi Odaları Konsey Toplantısı'nda Başbakanlık Makamı'na iletilmek üzere hazırladığımız bu Raporumuz, Kültür ve Turizm, Gümrük ve Ticaret ve Ekonomi Bakanlık'larına sunulmuştur.

Türkiye'nin Kalbi, Başkent Ankara'da ilgili Makamlara kadar ulaştırdığımız bu Raporun; 'Bacasız Sanayimiz' olan turizmimizin ve turizme dayalı ticaretimizin sorunlarına neşter vurup, kalıcı ve akılcı bir şekilde çözüme büyük katkılar sunacağı inancı ile saygılar sunuyorum.

Ahmet BOZTAŞ

Manavgat

Ticaret ve Sanayi Odası

Yönetim Kurulu Başkanı

TURİZM ve MANAVGAT İÇİN ACİL ÖNLEMLER RAPORU

Turizm geçmişten günümüze; istatistik ve ekonomik alanda gelişim gösterme eğiliminde bulunmuş ve yarattığı etkenlerle çok yönlü bir sektör haline almıştır. Birçok konuda ele alınabilen turizm gelişmekte olan bölgelerde ve yörelerde kalkınma yolunda önemli etken olarak görülmektedir.

TURİZMDEKİ GERİLEMENİN DİREKT ETKİLEDİĞİ SEKTÖRLER

Bu sebeple, turizm sektöründe oluşan tüm ekonomik daralmalar tüm sektörleri, gıda, gıda dışı, tekstil, ulaşım, sebze ve meyve gibi tedarik gereksiniminin sağlandığı diğer tüm iş kollarına yansdığı gibi, turizm bölgesinde geçimini turizmden sağlayan esnafı da etkilemektedir.

Manavgat'ta 2015 yılı kasım ayı itibarıyla 7.685 iş yerindeki 67.900 çalışanı turizmdeki durgunluktan doğrudan ya da dolaylı yoldan etkilenecektir.

Manavgat ekonomisi; iç bölgelerde, kırsal kesimde ve köylerde tarıma dayalıdır, kıyı şeritlerinde, merkezde ve bazı beldelerde turizme ve turizme bağlı ticarete dayanmaktadır.

Manavgat ve çevresi ekonomik anlamda incelendiğinde; turizm, gelişmesi öngörülen ve giderek büyüyen bir sektör haline almıştır. Turizm, bölgenin tarımsal kimliğinin ardından temel geçim kaynağı olmuştur. Bugün yabancı ziyaretçiyi en çok çeken il olma özelliği taşıyan Antalya'da zamanla turizmin diğer ekonomik sektörleri geliştirici etkisi görülmüş, özellikle son 10 yılda turizm işletmelerine hizmet veren yan sektörlerin gelişimine katkıda bulunmuştur.

Manavgat'ın; Kızılağaç, Titreyengöl, Side, Ilıca, Çolaklı, Evrenseki ve Gündoğdu turizm alanları bulunmaktadır. Bu alanlar toplamı 64 km'lik sahil bandını oluşturmaktadır.

Türkiye'de en fazla turist Antalya iline gelmektedir. Manavgat bölgesinde, Antalya'ya gelen yabancı turistlerin yaklaşık %35'ine hizmet verilmektedir.

Turizm; ulaştırma, alışveriş, araç, konaklama, eğlence-dinlenme, kültürel-turizm, yeme-içme, sağlık gibi faaliyetlerden meydana gelen ve çok geniş kapsamlı bir alt ekonomik dallara sahip olan bir sektördür.

Ülkemizde turizmin gelişmesi; çevresinde, kendisine bağlı başka sektörlerin de gelişmesine ve bölgeye hem sosyal anlamda hem de ekonomik anlamda katkı sağlamaktadır.

İnsanlar turizm sektörüne yönelik çalışarak veya geçimlerini turizm sektörünün dolaylı/direkt olarak olumlu etkilediği diğer iş kollarından sağlayarak gelirlerini önemli ölçüde arttırma olanağı bulmaktadır.

Turizm, içinde yer aldığı hizmetler sektörünü de önemli ölçüde etkilemekte ve gelişmesine katkıda bulunmaktadır. Hizmet sektörü üzerinde; ekmek, et, süt, meyve-sebze vb. ürünler gibi tüketim kalemleri, elektrikçi, boyacı, demirci, inşaat işçiliği gibi, tekstil, sağlık tesisi, banka, sigorta, güvenlik gibi yardım ve güvenlik kalemleri, kuyumcu, gece kulübü, sauna iş kalemlerinde, ulaşım, benzin istasyonları gibi turizm sektörüne destek olan ekonomik faaliyetlerin gelişmesinde katkısı büyüktür.

Bununla birlikte, uzun yıllar sadece ekonomik katkısı ile değerlendirilen ve gelir kazanmaya yönelik olarak geliştirilen turizm sektörü, bölgelerin sosyo-ekonomik yönden kalkınma ve bölgelerin gelişmesi için temel araçlardan biri olmuştur. Turist hareketliliği nedeniyle turizm, yerel kalkınmaya büyük ölçüde katkıda bulunmaktadır.

Turizmin tarım sektörü üzerindeki etkisi, özellikle gelir ve istihdam üzerinde görülmektedir.

Yerli ya da yabancı turistin yeme ve içme gereksiniminin karşılanabilmesi için özellikle tarım sektöründe çalışan bölge insanına istihdam olanağı sağlanmasına ve iç göçün engellenmesine yardımcı olmaktadır. Tarım sektöründe çalışan nüfus, turizm sezonunda artan talebi karşılayabilmek için daha fazla üretim yapmak zorundadır ve bölgenin iç ticaret hacmini genişletmektedir.

RAKAMLARLA TURİZMDEKİ GERİLEME

2014 yılında Türkiye'ye 36.837.900 yabancı turist gelirirken, bu rakam 2015 yılında yaklaşık %1,6 düşerek 36.244.632 olmuştur. 2014 yılında Antalya'ya 11.506.350 yabancı turist gelirirken, bu rakam 2015 yılında yaklaşık %5,5 düşerek 10.868.688 olmuştur. 2014 yılında Manavgat'a 3.797.095 yabancı turist gelirirken, bu rakam 2015 yılında yaklaşık %5,5 düşerek 3.586.667 olmuştur.

	2014	2015
Türkiye	36.837.900	36.244.632
Antalya	11.506.350	10.868.688
Manavgat	3.797.095	3.586.677

Antalya'ya 2016 yılının ilk ayında gelen Rus turist, yüzde 81 azaldı. Geçen yılın aynı döneminde 12 bin 870 Rus turist tatil için Antalya'yı tercih ederken, bu yıl aynı dönemde gelen Rus turist sayısı 2 bin 427 oldu.

Antalya'ya 2016 ocak ayı sonu itibariyle gelen turist sayısı 97 bin 601 oldu. Rusya 2015 ocak ayında Antalya'ya en çok turist gönderen 2'nci ülkeyken bu yıl 5'inciliğe geriledi. 2015 yılında Antalya'ya gelen yabancı turistlerde ilk 5 sırayı; Almanya (%28,97), Rusya Federasyonu (%26,11), Hollanda (%4,63), İngiltere (%4,25) ve İsveç (%3,09) oluşturmuştur.

2016 yılı ocak ayında Antalya'ya gelen yabancı turistlerde ilk 5 sırayı; Almanya (%57,49), Hollanda (%5,90), İsrail (%5,81), İngiltere (%3,85) ve Rusya Federasyonu (%3,15) oluşturmuştur.

Antalya'nın Almanya pazarındaki kaybı ise yüzde 16 oldu. 2015 yılı ocak ayında 52 bin 731 Alman turist sayısı, 2016 yılı ocak ayında gelen turist sayısı 44 bin 262'ye düştü. Almanlar düşüşe rağmen Antalya'yı en çok ziyaret eden turist grubu olurken, onları Hollandalılar takip etti. Ancak Hollanda pazarında kayıp 2015 yılına oranla yüzde 20 oldu. Hollanda'dan gelen turist sayısı 5 bin 688'den 4 bin 544'e düştü.

	2015 Yılı Ocak Ayı Ülkelere Göre Turist Sayısı	2016 Yılı Ocak Ayı Ülkelere Göre Turist Sayısı
Almanya	52.731	44.262
Rusya	12.870	2.427
Hollanda	5.688	4.544

2014 yılında Türkiye 34 milyar 305 milyon dolar turizm geliri elde ederken, 2015 yılında yaklaşık %8,9 düşerek 31 milyar 464 milyon dolara gerilemiştir. 2014 yılında Antalya 11 milyar 320 milyon dolar turizm geliri elde ederken, 2015 yılında yaklaşık %8,3 düşerek 10 milyar 383 milyon dolara gerilemiştir. 2014 yılında Manavgat 3 milyar 735 milyon dolar turizm geliri elde ederken, 2015 yılında yaklaşık %8,3 düşerek 3 milyar 426 milyon dolara gerilemiştir. Geçtiğimiz yıllar göz önünde bulundurulduğunda turizm gelirlerinde her yıl daralma gerçekleştiği görülmektedir.

	2014 Turizm Geliri	2015 Turizm Geliri	Kayıp
Türkiye	34 milyar 305 milyon	31 milyar 464 milyon	%8,9
Antalya	11 milyar 320 milyon	10 milyar 383 milyon	%8,3
Manavgat	3 milyar 735 milyon	3 milyar 426 milyon	%8,3

TURİST SAYISINDA SON ON YILIN EN DÜŞÜK OCAKAYI

İl Kültür ve Turizm Müdürlüğünün yayınlamış olduğu verilerine göre 2016 yılının ilk ayında Antalya'ya gelen turist sayısı son 10 yılın en düşük seviyesinde. Antalya'ya ocak ayında gelen yabancı turist sayısı, 2009 yılında gerçekleşen ekonomik krizin bile gerisinde kaldı. Antalya'ya gelen turist sayısındaki düşüş, 2015'in aynı dönemine oranla Avrupa'da yüzde 17 Rusya'da %81 toplamda %38,3 olarak gerçekleşti.

Turizmin ekonomik kalkınmaya olan katkısı, turizmin yapısı gereği çevre sektörlerine de önemli derecede etki alanına sahip olduğu söylenebilmektedir.

2016 yılı Ocak ayının verileri ve seyahat acentelerinin yayınlamış oldukları rezervasyon bilgilerine göre turizm sektörünü ve turizm ile bağlantılı diğer iş kollarını ekonomik anlamda zor bir yaz dönemi beklemekte.

Rusya'nın içinde bulunduğu ekonomik sorunlara iki ülke arasında siyasal gerginliklerin eklenmesiyle Türkiye turizminin ikinci büyük pazarı olan Rus turistler ülkemizi tercih etmemektedir. Ekonomik veriler incelendiği zaman en büyük pazarımız olan Almanya ve diğer ülke vatandaşlarının da, Bölgemizde güvenlik sorunu yaşandığını düşünmekte olduğu ve tatil tercihlerini ülkemizden yana kullanmayı tercih etmedikleri görülmüştür.

OLUMSUZ GÜVENLİK ALGISININ RAKAMLARA YANSIMASI;

Ocak ayı analizlerine göre, yazaya yönelik rezervasyonlarda Türkiye, Mısır ve Tunus'ta %30 ila 50 arasında gerileme yaşandı. Analize göre Türkiye'de %40, Mısır'da %30 ve Tunus'ta da %47 dolayında rezervasyon düşüşü var.

Yapılan analize göre, rezervasyon eğiliminde, Almanlar'ın güvenlik kaygılarının öne çıktığı ve güvenli ülkelerin talep gördüğü vurgulanırken, bu yöndeki talep artışında;

Bulgaristan'ın %72, Portekiz ve İspanya'nın da %40 gelişme gösterdiği belirtildi. Öte yandan Hırvatistan, Dominik ve Karayipler gibi destinasyonlarda da büyüme kaydedildi. Yunanistan'ın ise göçmen dalgası ve ekonomik istikrarsızlıktan dolayı talep kaybettiği, düşüşün % 20'leri aştığı değerlendiriliyor.

Diğer yandan Alman araştırma kurumu The Foundation for Future Studies' de yayınlanan 2016 yılı analizine göre; İspanya, Yunanistan ve İtalya öne çıkarken, Türkiye'nin güç kaybettiği, belki toparlayabileceği ancak önemli miktarda talebin güvenli olan diğer Akdeniz ülkelerine kayacağı vurgulandı.

Türkiye ve Mısır'ın kapalı olduğu Rusya pazarında, yurtdışı seyahat talebinin Bulgaristan, Güney Kıbrıs, Yunanistan ve İtalya ile Karadeniz kıyılarına daha fazla yönelmeye başladığı açıklandı.

“TURİZM KRİZİ”

Rusya'nın ekonomik alandaki ambargoları ve Avrupalı turistlerin güvenlik endişesi, Türkiye'ye dönük tatil satışlarını doğrudan etkiledi. Rusya'nın ekonomik sorunları sebebiyle 2016 yılı rezervasyonlarında büyük ölçüde azalma yaşandı. Ekonomik sorunlara bir de siyasal çatışma eklenmesiyle turizm sektörü ve turizmin doğrudan etkilediği diğer sektörler açısından 2016 yılı çetin şartlar altında yaşanacak ve yansıması “2016 turizm krizi” adı altında anılacaktır.

“2016 Turizm Krizi” sadece Rusya ile sınırlı değil. Bölgenin istikrarsızlığı savaş ortamının olması ve her geçen gün bölgede risklerin artması; Türkiye'nin en önemli iki pazarı olan Almanya ve Rusya pazarını doğrudan, diğer pazarları da dolaylı olarak etkileyecektir. Bu koşullar altında Rusya'da yaşanan kaybın Avrupa'dan telafi edilmesi söz konusu olamamaktadır. Veriler incelendiğinde yeni rezervasyonlarda, Avrupa'da geçen yılın gerisinde olduğu görülmektedir.

Yılın ilk aylarında yurtdışında yapılan tüm fuarlarda ziyaretçilerin en önemli konu olarak güvenlik sorununu dile getirdikleri görülmektedir. Bu sebeple hükümetin tüm unsurları ile tüm organizasyonlarda güvenlik sorununun olmadığı hakkında lobi ve tanıtım çalışması yapması ivedilikli bir konudur.

Büyük resimde, turizm dış ticaret açıklarının kapatılmasında son derece önemli bir enstrüman konumundadır, bu yüzden iç turizmle bu açıkları kapatmak mümkün değildir. İç turizmle ekonomi büyür, ancak ülkelerin ihtiyacı olan döviz rezervleri ve cari açığa bir katkısı olamaz. İç turizmin geliştirilmesi yurtdışına çıkış yasakları ile değil, farklı yöntemlerin uygulanması ve turizmciler arasında tartışılarak devletin desteğiyle yöntem geliştirilmesi ile mümkün olabilir.

Türkiye'nin, Geçtiğimiz günlerde Avrupa Birliği ile yapılan serbest vize uygulamasını iyi değerlendirmesi gerekir, anlaşmanın ülkemiz için avantaj değil sorunlar getireceği düşünülmektedir. Türkiye'nin 89 ülkeye vize uygulayacağına dair açıklamalar Dışişleri Bakanlığı tarafından doğrulanmamasına rağmen uygulamaya geçildiği gözlenmektedir. Ancak Türkiye'nin, turizm sektöründe hali hazırda önem arz eden Ortadoğu ülkelerine gereksiz yere vize uygulaması sebebiyle ticaret ve turizm hacmimiz yüksek miktarlarda azalmıştır. Turizm için bir taraftan yoğun bir şekilde tanıtım faaliyetleri yapılırken diğer taraftan ağır koşullar altında vizenin uygulanması çok büyük sıkıntı doğurmaktadır.

2016 Turizm Krizinin devlet kademesinde gerekli önlemleri almaması durumunda ve ekonomik verilerin bu şekilde devam etmesi durumunda Rusya ve Almanya pazarındaki azalmanın turizm ve turizmciye etkisi büyük olacaktır. 2016 turizm krizinden etkilenecek en büyük kesim ise ekonomik gücü ve krizde ayakta kalma gücü çok büyük olmayan bölge esnaflarıyla, turizmin dolaylı yollarla beslediği sektörler olacaktır.

G20'ye başarılı olarak ev sahipliği yapmış bir Antalya tam bunun meyvelerini toplayacakken yaşanan turizm krizinin etkisi bölge esnafını ve turizmciyi olumsuz etkilemiştir.

2016 yılı için Rusya ve Avrupa pazarında 2015'ten daha sıkıntılı bir yılın beklendiğini görebiliyoruz. G20'den sonra turizm ekonomisinin düzeleceğinin beklenmesine rağmen daha da olumsuz bir hava esmekte ve turizme bağlı tüm sektörler dar boğaz yaşayacaktır.

2016 yılının bu dönemden sonra turizm açısından alternatiflerle kurtarılması olası değildir. Her ne kadar "2016 Turizm Krizi"yle alternatif pazarlar gündeme gelse de turizmin yara almaması için geç kalınmıştır. Bunun en büyük yansımaları yaşayacak olan turizme dayalı çalışan bölge esnafının ayakta kalabilmesi ve önümüzdeki yıllarda faaliyetlerini sürdürebilmeleri için devlet teşvikleri gerektiği aşikardır. Turizm sektöründe makineleşme ve otomasyon olanakları sınırlıdır ve emek-yoğun üretim egemen durumdadır. Turizm, özellikle Manavgat bölgesi için istihdamın temel kaynaklarından birini oluşturmaktadır. Turizmin parasal etkilerinin yanı sıra, ekonomide yarattığı reel etkilerin en önemlisi, emek-yoğun üretim tekniğinden kaynaklanan istihdam etkisidir. Bu nedenle turizm sektörü kendisinin doğrudan istihdama katkıda bulunması ve bu sektöre girdi veren diğer sektörlerle de dolaylı istihdam olanakları sağlaması sebebiyle, ülkedeki toplam istihdamı etkilemektedir.

Manavgat bölgesinin temel geçim kaynaklarından biri olan turizm; çeşitli, bölümlenmiş, çok sektörlü, doğrudan veya dolaylı olarak turizm ürün ve hizmetlerinin tedarikini sağlayan, çok sayıda özel sektör girişimlerini ve bölge esnafının yatırımlarını içermektedir. Turizmde yaşanan bütün olumsuz ekonomik gelişmeler büyük ölçüde dolaylı yoldan turizme katkıda bulunan özel sektör girişim sahibi bölge esnafını etkileyecektir.

Turizm sektörü bölge esnafının çoğu ile karşılıklı etkileşim içerisindedir. 2016 Turizm Krizinden etkilenecek olan esnafın bu yükü kaldıramayacağı, çok sayıda iflasın yaşanacağı ve bölgesel ekonominin büyük ölçüde zarar göreceği öngörüsü güçlenmektedir.

Örnek vermek gerekirse; konaklama tesislerinin, personel servisleri ve diğer hizmet araçlarından oluşan ulaşım hizmetleri %66 oranında Manavgat'ı tercih etmekte ve Manavgat dışındaki tercihlerin ise düşük oranlarla yine bölge içerisinde yer almakta olduğu görülmektedir. Turizmde yaşanacak olası bir daralmanın taşımacılık iş kolunu doğrudan etkileyeceği barizdir. Bunun gibi pek çok konuda bölge esnafı zorluklarla karşılaşacak ve ne yazık ki pek çoğu bu çetin şartlar karşısında ayakta duramayacaktır.

Bölge ekonomisinin en az zararlı sezonu geçirebilmesi ve önümüzdeki yıllarda faaliyetlerini sürdürebilmesi için devlet desteği ve teşvikleri şarttır.

Manavgat gibi turistik bir bölgede faaliyetlerini sürdüren bölge esnafının yapmış olduğu girişimcilikler yerel ekonomik kalkınma için adeta bir itici güç niteliğindedir ve ekonomiye büyük katkısı olan bu mevcut kaynakların rasyonel kullanılması bölge ekonomisi için vazgeçilmez bir unsurdur.

Turizmin yapısı gereği yerel içerisindeki tüm iş kolları ile işbirliği kaçınılmazdır, bu döngüde bir halkanın kırılması tüm sektörler için farklı boyutlarda da olsa etkide bulunacak demektir. Bu sebeple sürdürülebilir kalkınma ilkesi benimsenmeli ve etkin bir yönetim ile bölge ticaretinin 2016 Turizm Krizinden en az zararlı çıkabilmesi amaçlanmalıdır.

Bir ekonominin temel sektörlerinin yapısı, kalkınmışlığının sınırlı kalması veya daha ileri gitmesinde önem teşkil etmektedir.

Bu tür kriz ortamlarında yerel işletmelerin ayakta kalmasını sağlayacak seçimler, sektörün gelişimi, sektörel ve dar alanda verilecek teşvikler, girişimcilerin o yöreye çekilmesi, mevcut işletmelerin etkinliklerinin artırılması yerel kalkınmanın sağlanmasında oldukça önemlidir.

Günümüzde birçok ülke tarafından ekonomik ve sosyal kalkınma politikalarının temeline oturtulan turizm; ihtiyaç duyulan döviz kazancını yaratabilen, gelirin tabana yayılmasını sağlayabilen, her kesimin pay almasına imkan veren istihdam olanaklarını arttırabilen, diğer sektörlerin de faaliyetlerini etkileyen bir endüstridir.

Ülkemizde ve bölgemizde ise turizmin ve turizme bağlı diğer iş kollarının özellikle bölge ticaretinin ve 2016 turizm krizinden en az etkilenecek gelecek sezonlarda faaliyetlerini sürdürebilmeleri için istihdama ve ticarete yönelik devlet desteğine ihtiyaç duyulmaktadır.

DESTEK TALEPLERİ

İstihdama Yönelik;

- BAĞ-KUR borçlarının ertelenmesi ve/veya desteklerle faizlerinin yapılandırılması ödemelerde kolaylıklar sağlanması.
- Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin SGK ödemelerinde kriz dönemi boyunca faizsiz erteleme imkânının sağlanması.
- SGK borçlarının ertelenmesi ve/veya uygun şartlarda yapılandırılması.
- İŞKUR desteği ile Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin personel istihdamında sağlayacağı destek ve teşviklerin arttırılması, kolaylıkların sağlanması.
- Sigorta prim ödemelerinde işveren hissesinin, yaşanan kriz döneminde daha düşük oranda tutulmasının sağlanması.

Ticarete Yönelik;

- Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin faaliyette buldukları sektörün dinamiklerinden kaynaklanan borçlarını ödeyememesi sebebiyle kamu ve özel bankalar, kooperatifler vb finansal destek sağlayan kurumların, işletmelerin zarar görmemesi adına borçları tekrar yapılandırması.
- Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelere su ve enerji fiyatlandırmalarının yapılandırılması.
- İşletmelere Finansal kaynak sunan kuruluşların (Bankalar, kooperatifler vb) faizsiz ve/veya belirli bir süre geri ödemesiz kredi kullandırması.
- Bölge esnafının ticari kabiliyetini geliştirebilmeleri adına danışmanlık, fuar, eğitim ve tanıtım desteklerinin kolaylaştırılması.

- Kalkınma Ajansı ve KOSGEB gibi kuruluşların hibe ve destek alanlarının genişletilerek kriz döneminde Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin ayakta durmasına yardımcı olunması.

Turizme Yönelik;

- Personelin kış dönemi SGK kesintilerini devletin karşılaması ve yapılandırmasının sağlanması,
- Havalimanı vergilerinin düşürülmesi veya belli dönem alınması,
- Türk Hava Yolları'nın Antalya, Gazipaşa, Dalaman, Bodrum ve İzmir'e yurtdışından ek tarifeli seferler düzenlemesi,
- Antalya Havaalanı'nın aktarma (hub) limanı olması,
- Konaklama sektörü ihracatçı kapsamına alınmalı ve desteklerinden yararlandırılmalı, ihracatçılara tanınan vergi iadesi sağlanmalı,
- Otellerde sunulan içeceklerde ÖTV oranının düşürülmesi,
- Turizm sektöründe KDV oranlarının düşürülmesi,
- Tanıtımlara mali destekte bulunulması,
- Turizm tesislerinde elektrik, su, atık su fiyatlandırmalarında indirim sağlanması,
- Turist getiren Agrubu acentelere 2 ay süreli yapılan sefer başına 6.000 dolar yakıt desteğinin, tüm sezon boyunca geçerli olması bölgeye gelecek olan turist sayısını arttırmada büyük önem taşıyacaktır,
- Manavgat özelinde iç turizmin payı %10 luk bir değere sahiptir bunun %15-20 oranlarına çekilebilmesi ve iç turizmi hareketlendirebilmek için devletin kamu çalışanlarına uzun vadeli kredi imkanları sağlaması gerekir.

Manavgat, bölgesinde 250 bin yatak bulunduran önemli bir turizm destinasyonudur. Turizm pek çok kişiye iş imkanı sağlamasının yanında bölge ticaretinin kalkınmasında da önemli bir faktördür.

Turizm ile ilişkili iş kollarında yani konaklama tesislerine mal ve hizmet tedarikinde bulunan turizm işletmelerinde ekonomik durgunluğun boyutu iflaslarla sonlanabilir.

Bölge esnafı ekonomik anlamda zor bir sürecin içine girme riskiyle karşı karşıyadır. Yaşanacak iflaslar; adeta domino etkisi yaratarak ticareti büyük boyutlarda sekteye uğratacak, ekonomik anlamda bölgeye büyük zararlar verecektir. Bölge esnafının işletmesel faaliyetlerini yürütebilmeleri adına devletin uçak seferlerine verdiği yakıt desteğini sezon boyunca devam ettirmesi ve turizm kredilerinin yeniden yapılandırılarak uygun koşullar altında bölge esnafını desteklemesi gerekmektedir.

Manavgat için turizm, istihdam yaratmak ve ekonomik hareketlilik sağlayabilmesi açısından önemli bir gelir kalemidir. Bu sektörün sağladığı katkıyı farklı açılardan değerlendirmek mümkündür. İstihdam yaratmanın yanında, turizm faaliyetlerinin yerel halk üzerinde olumlu pek çok etkileri de bulunmaktadır.

Turizm sektöründe, turistlerden elde edilen her bir birim gelir, ekonomi içinde el değiştirerek diğer kişi ve işletmeler için gelir oluşturmaktadır. Elde edilen bir birimlik gelirin yaratmış olduğu miktarın başlangıçtaki miktara oranlanması sonucu elde edilen katsayı da turizm gelirinın çarpan katsayısını göstermektedir.

Ekonomistler, ulusal ekonomide geniş kapsamlı bir gelir etkisi oluşturan turizmin, üretim ve işgücü üzerindeki etkilerini değerlendirmek için bu çarpan yöntemini kullanmaktadır.

Turistlerden gelir elde eden işletmeler, verdikleri hizmeti sürdürebilmek için farklı sektörlerden olan işletmelerden mal ve hizmet satın alırlar. Böylece, turistlerden elde edilen gelirin bir kısmı tekrar harcama yoluyla ekonomiye geri döner. İlk yapılan harcama sıfırlanana kadar dalga dalda ekonomiye yayılmayı sürdürür. Nasıl ki gelir dalga dalga yayılarak ekonomide kendine yer edinebiliyorsa aynı şekilde turizmin yaşadığı olumsuzluklar da, farklı iş kollarında faaliyet sürdüren esnafa dalga dalga etkide bulunacaktır. Gerçekleşen gelirin düşüklüğü ile yaşanan iflasların etkileri önce sektör fark etmeksizin bölge esnafının ticari faaliyetlerinin sekteye uğraması, ardından bölgeye yapılan yatırımların azalması ve bölge insanının yaşam standartlarının kalitesinde düşüş ile sonuçlanacaktır.

Turizm bölgelerinde yapılan yatırımlar ve turizmin verimli geçtiği yılların diğer sektörlerle olan ilişkisiyle ortaya çıkan ekonomik canlanma süreci, bölgesel kalkınmayı desteklemekte ve hızlandırmaktadır. Ülkemizde, turizm faaliyetlerinin planlı olarak gerçekleştirilmeye başladığı, “kalkınma planları”nın ortaya çıkışıyla, sektörün gerçek gelişim süreci başlamış ve günümüze kadar bu büyük aşamalar gerçekleştirmiştir.

Yatırım ve uygulama politikalarının yer aldığı bu planlar, bölgesel ve yerel kalkınma açısından anahtar bir rol üstlenmekle beraber, yaşanan 2016 Turizm Kriziyle günümüze kadar yapılan yatırımlar, bölge turizmine aktarılan enerji ve bugüne kadar yapılan tüm desteklere rağmen ket vurulma riskiyle karşı karşıya kalmıştır. Devletin kaynaklarını verimli kullanması adına gerekli önlemleri alması ve ekonomik anlamda bölge esnafına işletme yaşamlarını sürdürebilmeleri adına mali destekleri sağlaması beklenmektedir.

Manavgat-Side

"Where dreams come true"

www.vbsitmanavgatside.com

Manavgat Ticaret ve Sanayi Odası
03.2016